



Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 1438/05
14.12.2005. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Predraga Trifunovića, predsednika veća, Vesne Popović, Jasminke Stanojević, Mirjane Grubić i Milomira Nikolića, članova veća, u parnici tužilje AA, koju zastupaju punomoćnici advokat AB, i advokat AV, protiv tuženih BB, VV i GG, koje zastupa punomoćnik DD, advokat i Opštine Zemun iz Zemuna, koje zastupa Opštinski javni pravobranilac iz Zemuna, radi poništaja ugovora i utvrđenja odlučujući o reviziji tužilje izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Beogradu Gž. 10706/04 od 30.12.2004. godine, u sednici održanoj 14.12.2005. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana revizija tužilje izjavljena protiv presude Okružnog suda u Beogradu Gž. 10706/04 od 30.12.2004. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Četvrtog opštinskog suda u Beogradu P. 406/04 od 4.5.2004. godine, odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtev tužilje kojim je tražila da se utvrdi da je ništav ugovor o poklonu zaključen između sada pokojne ĐĐ i sada pokojnog EE, overen kod Prvog opštinskog suda u Beogradu pod Ov. br. 11631/91 od 2.7.1991. godine i da se utvrdi da tužena Opština Zemun ima pravo svojine na stanu ŽŽ po osnovu nasleđa iza pokojne ĐĐ i da se dozvoli upis prava svojine na stanu u zemljišnim knjigama na ime Opštine Zemun. Tužilja je obavezana da tuženima na ime troškova spora isplati 151.000,00 dinara tuženoj Opštini Zemun 51.000,00 dinara. Navedenom drugostepenom presudom odbijena je kao neosnovana žalba tužilje i prvostepena presuda je potvrđena.

Protiv pravosnažne drugostepene presude tužilja je blagovremeno izjavila reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Vrhovni sud je ispitao pobijanu presudu na osnovu člana 386. ZPP ("Službeni list SFRJ" br. 4/77..."Službeni list SRJ" br. 3/02) koji se primenjuje na osnovu člana 391. stav 4. novog ZPP pa je našao da je revizija neosnovana.

U postupku nije učinjena bitna povreda parničnog postupka iz člana 354. stav 2. tačka 11. ZPP na koju Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti, a ni relativno bitna povreda pred drugostepenim sudom. Žalbeni sud je ocenio sve navode žalbe koji su od odlučnog značaja tako da nije povređen člana 375. ZPP. Revident ističe postojanje relativno bitnih povreda u prvostepenom postupku član 230. i 231. ZPP koje se odnose na dokaznu stranu javnih isprava. Iz ovog razloga revizija se ne može izjaviti.

Propust tužbe da u parnici radi utvrđenja ništavosti ugovora o poklonu označi sve ugovorne strane (ili njihove naslednike) ne predstavlja bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz člana 354. stav 2. tačka 11. (koja se odnosi na stranačku sposobnost i zastupanje) već predstavlja nedostatak stranačke (u ovom slučaju pasivne) legitimacije zbog koje se tužbeni zahtev odbija.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju između pravnog prethodnika tuženih kao poklonoprimca i sada pokojne ĐĐ kao poklonodavca zaključen je ____ godine ugovor o poklonu koji je overen. Taj ugovor je overen i u Prvom opštinskom sudu u Beogradu pod Ov. br. ____ godine. Posle zaključenja ugovora u toku 1979. godine ĐĐ je umrla, a iza njene smrti ostao je sin ZZ. Prema stanju javnih registara (matičnih knjiga za područje ____) sin poklonodavca nije umro jer u javne knjige nije upisana činjenica smrti. Tužilja (nosilac prava zakupa na predmetu poklona) u tužbi je navela da je poklonodavac umrla ____ godine i da nije ostavila zakonske naslednike zbog čega je njenu imovinu po osnovu zakona nasledila Opština Zemun.

Kod takvog činjeničnog stanja pravilno je primenjeno materijalno pravo kada je tužbeni zahtev odbijen.

U parnici radi utvrđivanja ništavosti ugovora kada utvrđenje traži treće lice, tužbom moraju biti obuhvaćeni ugovornici ili njihovi univerzalni sukcesori) kao jedinstveni nužni suparničari. Tužilja nije tako postupila već je umesto univerzalnog sukcesora (ostavinska rasprava iza smrti poklonodavca nije vođena) tužbom obuhvatila naslednike poklonoprimca, a ne i univerzalnog sukcesora (zakonskog naslednika - sina) poklonodavca. Na taj način pasivna legitimacija na strani tuženog nije potpuna.

Neosnovani su revizijski navodi kojima se ističe da je sud po službenoj dužnosti morao da zatraži od Diplomatskog konzularnog predstavnništva u ____ izveštaj (diplomatskim putem) o tome da li je sin poklonodavca umro. Teret dokazivanja ove činjenice leži na tužilji i ona do zaključenja glavne rasprave pred prvostepenim sudom nije dokazala da je zakonski naslednik poklonodavca umro. Matične knjige su javni registri građanskih stanja i izvodima iz njih se dokazuje istinitost onoga što se u njih potvrđuje ili određuje (član 230. ZPP). Na tužilji

je ležao teret dokazivanja da su u javnim ispravama neistinito utvrđene činjenice ili da je isprava nepravilno sastavljena (član 230. stav 3. ZPP).

No i pored takvog rasporeda tereta dokazivanja prvostepeni sud je utvrđivao da li je sin poklonodavca umro, utvrdivši suprotno (da nije). Naime, sinu poklonodavca izdata je lična karta u ____ godine, pasoš ____ godine, i nova lična karta ____ godine od strane SUP-a u _____. Tužilja kao zakupac stana ima pravni interes za vođenje parnice radi utvrđenja ništavosti ugovora, tako se ona može smatrati zainteresovanim licem koje je moglo da izvrši uvid u matičnu knjigu koja se vodi u diplomatskim i konzularnim predstavništvima Jugoslavije pa bi mogla i zatražiti izdavanje izvoda i uverenja na osnovu tih knjiga po članu 30. Uredbe ("Službeni list SFRJ" br. 39/75, 3/76). Zato su neosnovani revizijski navodi u kojima se ističe da je sud po službenoj dužnosti bio dužan da takav izvod zatraži od nadležnog Konzularnog diplomatskog predstavništva u _____ o navodnoj smrti naslednika poklonodavca.

Iz napred iznetih razloga na osnovu člana 393. ZPP odlučeno je kao u izreci.

Predsednik veća – sudija

Predrag Trifunović, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

SM